

Basisopleiding Palliatieve Zorg voor Artsen 2019-2020

Palliatieve zorg komt tijdens de opleiding geneeskunde amper aan bod. Patiënten en de maatschappij verwachten echter dat artsen met voldoende kennis, de juiste vaardigheden en een aangepast attitude, antwoorden kunnen bieden op de palliatieve zorgvragen en –noden. Daarnaast vragen patiënten en hun naasten ook meer aandacht voor de problematieken omtrent het levenseinde. Om hieraan tegemoet te komen, organiseert de Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen jaarlijks een Basisopleiding Palliatieve Zorg voor Artsen. Deze opleiding is een actualisering door de Werkgroep Basisopleiding Palliatieve Zorg voor Artsen van een opleiding die destijds ontwikkeld werd door het Netwerk Palliatieve Zorg Limburg. Sinds dan wordt de opleiding jaarlijks georganiseerd in een andere Vlaamse provincie. In het academiejaar 2019-2020 wordt de opleiding georganiseerd in samenwerking met Panal en het UZ Leuven.

Praktische informatie

- Data:** Zes zaterdagen van 9 tot 16 uur, met onthaal vanaf 8.30 uur.
Lesdag 1: 5 oktober 2019	Lesdag 4: 18 januari 2020
Lesdag 2: 16 november 2019	Lesdag 5: 15 februari 2020
Lesdag 3: 14 december 2019	Lesdag 6: 14 maart 2020
- Doelgroep:** Huisartsen en specialisten die hun basis over palliatieve zorg willen verruimen.
- Deelnameprijs:** 650,- €, inclusief broodjeslunch, drank, en studiemateriaal.
450,- €, voor specialisten en huisartsen in opleiding (ASO en HAIO).
- Locatie:** UZ Leuven, Herestraat 49 , 3000 Leuven. Administratief gebouw. Grijs aula en zaal Berlioz en Bach.
- Accreditering:** Accreditering Ethiek & economie wordt aangevraagd.
- Inschrijven:** Inschrijven kan bij voorkeur online via <https://www.panal.be/vormingen/> of anders via mail aan: vragen@panal.be.
- Informatie:** Voor praktische en inhoudelijke vragen kan u terecht bij de Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen bij Nathalie Fobe, via mail: nathalie.fobe@palliatief.be en tel. 02/255 30 42.

Werkgroep

Dr. Gert Huysmans	Paul Vanden Berghe PhD.	Prof. dr. Johan Menten
Prof. dr. Johan Wens	Prof. dr. Jan De Lepeleire	Dr. Peter Demeulenaere
Dr. Martine De Laat	Dr. Noël Derycke	Dr. Lucas Ceulemans

Programma

Dag 1 – 5 oktober 2019 – Begrippenkader en organisatie Palliatieve zorg in Vlaanderen

Historiek, begrippenkader, aanbod palliatieve zorg in Vlaanderen – van cure naar care en terminale zorg met aandacht voor o.m. complexiteit van het levenseinde en zorgtrajecten.

Bevestigde sprekers: prof. dr. Johan Menten en mevrouw Ria Vandermaesen

Dag 2 – 16 november 2019 – Pijnbestrijding

Maligne pijn – Assessment (tools) – behandeling met bijzondere aandacht voor opioïden – introductie neuropathische pijn, viscerale pijn en botpijn.

Bevestigde sprekers: dr. Martine De Laat en dr. Johan Coppens

Dag 3 – 14 december 2019 – Symptoomcontrole

Gastro-intestinale symptomen – respiratoire symptomen – delier – urgenties – symptomen terminale fase.

Bevestigde sprekers: dr. Martine De Laat en dr. Michel Reniers

Dag 4 – 18 januari 2020 – Psychosociale en spirituele zorg

Inleidende begrippen psychosociale en spirituele aspecten – angst en depressie – spiritualiteit en zingeving – assessment met tools – interventies.

Bevestigde sprekers: prof. dr. Jo lisaerde en mevrouw Maartje Wils

Dag 5 – 15 februari 2020 – Communicatie en vroegtijdige zorgplanning

Communicatie in de palliatieve fase – Vroegtijdige zorgplanning - PICT.

Bevestigde sprekers: dr. Lucas Ceulemans en dr. Gert Huysmans

Dag 6 – 14 maart 2020 – Medisch begeleid sterven

Medisch begeleid sterven – wetgevend kader – vroegtijdige zorgplanning.

Bevestigde sprekers: dr. Michel Reniers en prof. em. Herman Nys

Leerdoelstellingen

Na het volgen van de opleiding kent u de basisprincipes van palliatieve zorg en kan u deze toepassen. U kent de organisatie van palliatieve zorg in Vlaanderen, en de betrokken zorgverleners. U kan patiënten met palliatieve zorgbehoeften identificeren, en bepalen wanneer u moet overgaan van curatie naar palliatieve en terminale zorg. U kan een goede pijnbestrijding en symptoomcontrole opstarten en opvolgen, en kent de meest voorkomende urgenties. U kan op gepaste wijze communiceren over de diagnose, prognose en behandelmogelijkheden. Daarbij kan u de zin(loosheid) van behandeling(en) met de patiënt en familie bespreken, evenals het niet toepassen of stopzetten van behandeling(en). U kan vroegtijdige zorgplanning opstarten en documenteren. U krijgt inzicht en kan een antwoord bieden op psychosociale en existentiële noden van patiënten en hun families. Tijdens de opleiding ontwikkelt u een gepaste zorgattitude, met oog voor interdisciplinaire samenwerking en 'zorgcontinuïteit'.